Apalaška pot: 3500 kilometrov hribov in Amerike

Besedilo in fotografije:
Jakob J. Kenda

podpis

podpis

podpis

podpis

Apalaška pot poteka po istoimenskem pogorju, ki poteka vzporedno z atlantsko obalo ZDA. Gre za eno najstarejših pešpoti, ki so jo vzpostavili že leta 1937, in vsekakor za najdaljšo pot, namenjeno izključno pohodnikom: prek 14 zveznih držav, od Georgie do Maina, napravi kar 3500 kilometrov. A naziva 'mati vseh poti' si ni prislužila le s svojo starostjo in dolžino, temveč tudi z izrecno naporno traso, saj vsega skupaj napravi kar 142 kilometrov vzpona. Toliko, kot bi se z nivoja morja kar šestnajstkrat povzpel na vrh Everesta. Poleg tega je to ena poti, ki se ravnajo po specifično ameriški pohodniški tradiciji: to je divjinska pot, na kateri pohodnik ne bo našel kakšnih planinskih koč, temveč bo mestoma za več kot teden dni hoda daleč od prve vasice.
To pot je lani kot prvi Slovenec prehodil Jakob J. Kenda, ki ga bolj poznamo kot prevajalca Harryja Potterja. Nanj so napravile močan vtis posebnosti poti same, pa tudi ameriški pohodniki in njihova posebna tradicija. Obenem je doživel kar nekaj pustolovščin na sami poti in mestih ob njej, saj gre pot po tako imenovani 'resnični' Ameriki, večinskemu delu ZDA, ki je med drugim izvolil njihovega trenutnega predsednika. Tako je po svojem pohodniško-raziskovalnem podvigu napisal knjigo, ki je že na voljo v predprodaji. Na tem mestu objavljamo krajši odlomek z začetka njegovega romana.

Če bi človek mislil, da se bo do začetka 3500 kilometrov dolge pešpoti pripeljal, bi se motil. Resno, da prideš do Springer Mountaina, je treba najprej prehoditi pristopno pot. Ta se začenja pri slapu Amicalola, dolga je petnajst kilometrov in ima precej več metrov vzpona kot kateri koli drugi odsek v Georgii.

Teh petnajst kilometrov se nikoli ne prišteva k dolžini celotne trase, zato marsikdo meni, da je odsek od Amicalole do Springerja nedvomno domislica kakšnega sadista. Po mojem ni tako; jaz nad njo vidim privzdignjen pedagoški kazalec. Apalaška pot se tako ali tako vsako leto malo krajša ali daljša, saj kakšen del vedno prestavijo, zato njena natančna dolžina niti ni bistvena. Nadalje je pri takšnih razdaljah treba na petnajst kilometrov gledati kot na zanemarljiv drobiž. In sploh: si tu, da bi štel kilometre ali da bi se imel lepo?

Takšne modrosti prekladam po glavi, ko se vzpenjam po pristopu in razgledujem po gozdu, ki ga ovijajo skrivnostno srebrnkaste zavese, meglice dežja prejšnjih dni. Pomlad je bila menda neobičajno sušna, vse je očitno čakalo in šele zadnje dni se je res zlivalo. Tako se prav čuti, kako se zdaj tik za meglo nekaj premika, vznemirjeno, ko kakšna otroška dramska skupina, ki komaj čaka nastopa, pa se pridušeno hihitaje preriva za zavesami.

Na vrhu Springerja za hip postanem in napravim obvezno fotografijo bronaste plošče, ki označuje najjužnejšo točko te dolge steze, plošče z napisom: *Pešpot za tiste, ki iščejo družbo divjine.* Takrat, kot bi šlo za iztočnico, meglice presvetli pramen za pramenom sonca, zastori se dvignejo.

Lepo je. Že zaradi gozdnega cvetja, ki je tako drugačno od našega, da zanj večinoma sploh nimamo imen. Tudi toliko ga je. Po kilometre dolgem hrbtu ves čas brodim med nekakšnimi križanci solzic in planik, ki imajo temnozeleno listje ter mesnate bele cvetove, nad to zeleno-belo preprogo pa z grmov na gosto visijo veliki oranžni cvetovi zvončaste oblike. Tiste rože in grmi, ki jih poznam, so pri nas samo za okras, vidiš jih le na vrtovih in v parkih. Tu pa so kar

podpis

takole v gozdu, tu so očitno doma in zato na primer rododendroni in kalmije preraščajo cela pobočja, če so le tla dovolj vlažna. In drevesa! Mnoga vidim prvič, tisto tamle se menda imenuje čuga in visoka je najmanj dvakrat toliko kot najvišje smreke. S poti, ki gre v breg, gledam, kako se njeno neverjetno ravno deblo začenja vsaj dvajset metrov nižje in končuje vsaj dvajset metrov nad mano! In kamenje, celo kamenje je drugačno, staro je, stotine milijonov let staro, sem bral. Zdaj izkusim, kako je trdo in prijetno hrapavo, da korak težko zdrsne po njem, tudi če je mokro. Drugačna je voda, saj tega kamenja ne more raztopiti in ne izgine v globoke votline, iz katerih redko, a čista, trda priteče. Tu je vode povsod toliko, vendar je motna, mehka, kužna; če jo hočeš piti, jo moraš nujno prej stisniti skozi membrano filtra. Drugačne so veverice, sive so ali črtaste in kar naprej se igrivo preganjajo, pri čemer ni povsem jasno, ali gre za teritorialne spore ali petdeset odtenkov predigre. In drugačne so ptice, ki dajejo v spomladanskem zanosu duška svojim pevskim talentom. Tistemu igrivemu sivo-belo-črnemu drobižku tamle se menda reče junko. Tistega ognjeno rdečega s črnimi krili, škrlatno tangaro, celo slišijo peti le redki, jaz ga vidim! In na enem od prelazov, na katerem steza prečka cesto, osuplo obstanem. Prepričan sem, da se je nekje blizu gotovo prevrnil tovornjak, ki je prevažal papige, kajti okoli mene je nenadoma polno električno modrih in fluorescentno rumenih ptic. (Ne, mi smeje odkimajo drugi pohodniki, to so čisto običajne ptice tod naokrog, modri ščinkavci in žalostni čižki.) In drugačni so žužki vseh mogočih oblik in barv. Kot tisti roj žametno črnih metuljev, ki nenadoma prifrfota naravnost vame. Nekaj jih pristane na meni, na obrazu za trenutek začutim njihove nežne tipalke, rilček, kar koli že, a le za trenutek ali dva, potem zletijo naprej in jaz samo še zamaknjeno zrem za njimi, kako izginjajo med debli.

podpis

podpis

podpis

Res je lepo. In pot je vzdrževana prav uvidevno! Ko grem na primer prvič in drugič čez kakšen odsek, ki je očitno rad blaten, si rečem: »Kako je to fino, da so ravno tukaj na stezi tile ploščati kamni in še ravno pravšnje so razdalje med njimi, da ti sploh ne zmotijo ritma koraka.« Tretjič se ustavim, to je le preveliko naključje, in se ozrem okoli sebe. Levo od steze nobenega kamenja, desno nobenega. V pot so jih očitno vkopali pozorni ljudje, da pohodniki ne bi brodili po blatu, pozorni ljudje, ki vedo, kakšen je pohodniški korak. Podobno prijazno so narejeni odtoki, ki kot v drugih uvidevnih deželah služijo temu, da deževnica ne bi poti spremenila v kanjon. Podobno naklonjeno pohodniku je ob stezo odstranjena vsaka veja, ki je padla nanjo, in prežagano vsako deblo: en del vkopan leži na pobočju nad potjo, drugi je čvrsto zabit pod njo, vmes pa ga manjka krepek meter, da ni steza na tem mestu prav nič ožja.

Pot je tudi mehka. Kamenje in korenine so prava redkost, steza gre večinoma po prhki gozdni prsti, ki je poleg tega nastlana s shojenim lanskim listjem. Tudi glasni pohodniški pari in podobno nadležne skupine so redki. Če že koga srečam, pa je očitno v navadi pozdrav, ki namiguje, da so si ljudje na tej poti vedno pripravljeni pomagati: »Hej, kako gre?«

In na tej poti se je skoraj nemogoče izgubiti. Seveda tudi zato, ker je dobro označena, a še toliko bolj zato, ker gre po krajih, ki so daleč stran od poseljenih. To torej ni civiliziran vrt poti, ki se cepijo. Tu je samo ta, belo markirana steza in njeni občasni modro označeni izrastki k zavetišču, izviru, razgledu.

In ta steza je tako prijazno trasirana! Kakšnih sto metrov gre navzdol, v spustu, ki v sladki Georgii nikdar ne preseže trideset stopinj naklona, temveč se raje drži dvajsetih. Potem gre spet kakšnih sto, dvesto milih metrov navzgor, mimo kakšnega slapu in spet navzdol, prek brvi ali mimo kakšnega slikovitega balvana, ki se mi nastavi na ogled ob ovinku. Spet gor, spet dol, gor, dol, da res prav do konca pozabim, kateri dan je, kateri *gap*, kot tu imenujejo prelaz, sem prehodil ob tem času včeraj in na kateri *mountain* bom prilezel čez uro ali dve. Saj ni važno, gor, dol, vseeno je tudi, kje je sever in kje jug, polna pljuča kisika imam, težki nahrbtnik vse bolj lahno jezdi na meni (gor, dol) in pohodniške palice ritmično, sanjavo udušeno udarjajo ob tla.

JAKOB J. KENDA

APALAŠKA POT

Iskriv in iskren pohodniški roman o 3500 kilometrov dolgi poti po divjini in resnični Ameriki.

V PREDNAROČILU NA

WWW.APALASKA.SI
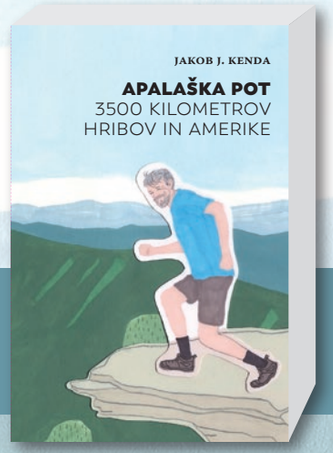
DO 17. OKTOBRA 20 % POPUSTA